

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

V A D E R L A N D S C H E
LETTEROEFENINGEN,

OF

TIJDSCHRIFT

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN,

WAARIN DE

BOEKEN en SCHRIFTEN,

DIE DAGELIJKS IN ONS VADERLAND EN ELDERS
UITKOMEN, OORDEELKUNDIG TEVENS EN VRIJ-
MOEDIG VERHANDELD WORDEN.

BENEVENS

M E N G E L W E R K,

*tot Fraaije Letteren, Kunsten en Wetenschappen,
betrekkelijk.*

E E R S T E S T U K.

voor

1850.

BOEK BESCHOUWING.

To AMSTERDAM, bij

J. S T E M V E R S.

1850.

vooral *wensen* en *wensen* in plaats van *menschen* en *wenschen* moeten schrijven. Dergelijke nieuwigheden, of opgerakelde oudheden, die in onbruik zijn, heeft de Heer DE BULL niet noodig, om een schijn van gewigt of degeeljkheid aan zijne poëzij bij te zetten, en wij raden hem soortgelijke hulpmiddeltjes aan hem over te laten, die hunne dichterlijke onbeduidendheid met eene dergelijke vertooning van taalgeleerdheid zoeken te bewimpelen.

Wij herinnerden ons bij de lezing van dit gedicht, wat TOLLENS bij de nieuwe uitgave van *MESSENETS goeden bruijst* gezegd heeft, namelijk dat onze Natie gezet is op poëzij, degeeljk van inhoud en duideljk van voorstelling: een zoodanig dichtstuk heeft ons de Heer DE BULL geschonken en de algemeene toewijching, die hem te heurt valt, heeft het gevoel van TOLLENS bevestigd. Wij beloven ons veel van onzen jongen dichter en twijfelen er niet aan, of hij zal krachtig medewerken om onze poëzij in hare vorige eef te herstellen en de uitsporige afdwalingen, waartoe sommigen verlokt geworden zijn, te keeren en te doen vergeten.

De keurige uitvoering en het uiterlijk aanzien van dit boekje doen teekenaar, drukker, binder en uitgever alle eer aan. Het een is het andere waardig.

■.

BURGERS en Amstels Leonora, eene Spoorweg-Romance. Opgedragen aan alle wanhopige dachters. Het Engelsch van J. W. WARREN FYNDALE vrij gevolgd door W. J. VAN ZEGGELN: Met Platen. Te Amsterdam, bij G. J. A. Beijerinck. 1849. In gr. 8vo. 35 bl. f 1-25.

Op elke evene bladzijde staan twee coupletten van *BURGERS Leonore*, en op elke onevene bladzijde twee coupletten van de *Brighton-Leonora*; de eerste vertaald door den Heer J. H. ERNHARD, de tweede vrij gevolgd, en in een compleet *Hollandsch* pakje gestoken door den Heer VAN ZEGGELN. Beiden hebben hunne taak liefdeljk vol-

bragt. De *Brighton-Leonora* is eene soort van parodie van BÜRGERs meesterstukje, en dat is ook de *Amstel-Leonore* gebleven. Ernst en scherts, het grootsche en 't grappige staan hier, als oog in oog, in oppositie; de lezer dwaalt telkens onwillekeurig van de eene naar de andere bladzijde, maakt vergelijkingen, zijne gedachten worden levendig, en eer hij 't vermoedt is hij een uur aangenaam bezig met een boekje, dat gemakkelijk in een kwartier is uit te lezen. Een paar platen, een fraaije titel, en de verdere allezins nette uitvoering dragen mede tot zijn genoegen bij. — Wat ons betreft, wij zijn geene vrienden van parodiën; als wier gekheden zich ligt in 't geheugen prenten, en dan 't genot der schoonheden van 't geridiculiseerde stuk voor immer bederven; maar over deze denken wij toch iets gunstiger. Toen BÜRGER zijne *Leonore* schreef, schijnt hij een vóór-begrip te hebben gehad van de snelheid in verplaatsing, die, later, met behulp van den stoom, zou worden bereikt, en dit kan niet beter blijken dan uit zulk eene Spoor-Romance, couplet voor couplet tegenover zijne Spook-Romance. Dat verzoent er ons mede. BÜRGER was in zijne verzen schilder bij uitnemendheid, en hij laat hier FYNDALE achter zich; zoo wel in stoutheid van greep als in effect; maar de parodie is toch óók hier en daar regt schilderachtig; vooral zijn de klanknabootsing en beschrijving van de dolheid der vaart zeer aardig, en levendig uitgevallen. Men hoore, en denke er bij aan den ruk, en 't gefluit, en de doffe ademtoegen van de stoomkar bij 't vertrek:

De schok dreunt door 't lijf, en de fluit trilt in 't oor,
 Poef-poefe-poef-poef gaat het pijlsnel er door,
 Het vuur spat zijn vonken — heel akelig is't! —
 Om de ooren van stoker en treinmachinist.

Hoe vlieden ze regts en hoe vlieden ze links
 Den mijlsteen en seinpaal en 't wachthuis voorbij;
 Zij schijnen wel oogen van spoken en sphinx —
 De dansende lichten op zij.

Overigens vinden we de vergissing der Parodie-LEONORA, die zich door haren ouden vader laat schaken, wat sterk, en de gezegden: »Papa loop naar de weërgá!» en »k geef de wip van papa!» zelfs uit den mond van eene weglopende deerne, stuitend. Nu en dan had de metrische gang in de parodie nog vloeiender kunnen zijn; ook is de stijl een enkele maal duister. In de vertaling van BÜRGER'S *Leonore* zijn een paar zwakke verzen, b. v., »verdubbel *thans* uw *pogen!*» in couplet xxviii, en »alleen nog 't *voorwaarts* *loopen,*» in couplet xxix. Maar wat zeggen enkele vlekken. — In de zon worden ze door slechts weinigen waargenomen, en ook hier zullen ze den lezer niet hinderen. Het stukje werd bestemd om aangenaam bezig te houden, dat oogmerk is bereikt, en wij bevelen het ruimschoots aan.

MARY BARTON. *Een verhaal uit Manchester. Uit het Engelsch. Iste en IIde Deel. Te Amsterdam, bij J. D. Sijbrandi. In gr. 8vo. 332 en 320 bl. Te zamen f7-20.*

De Vertaler, die zich niet noemt, gelijk ook de naam des Schrijvers niet bekend staat, zegt in het voorberigt: »is het u te doen om treffende schildering van karakters en situatiën, gij zult het boek niet onvoldaan uit de hand leggen, en het zeker met gespannen opmerkzaamheid ten einde toe lezen;» hij zegt daarin niets te veel. Wij begonnen te lezen, en lazen, en lazen, geboeid en ingespannen, ten einde toe. Het is niet vreemd, dat er in *Engeland* binnen het jaar drie drukken van dit werk zijn verschenen; veeleer verwondert het ons, dat er nog maar drie drukken van bestaan. Misschien ligt dat aan het minder doorwrochte van de drie laatste hoofdstukken des tweeden deels; vooral aan de redenering in Hoofdstuk xx, die op zich-zelve belangrijk, doch voor den lezer dáár niet op zijne plaats is, en den diepen indruk der handeling bijkans uitwischt.

De belangstelling, waarmede het werk in *Engeland* is ontvangen, ligt al dadelijk aan de plaats dier handeling